

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Фізико-технічного інституту низьких температур ім. Б.І. Веркіна

Національної академії наук України

Законом України «Про вищу освіту» передбачається у межах системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності Інституту та якості вищої освіти здійснювати моніторинг оцінки якості навчання та періодичний перегляд освітніх програм аспірантів.

У ФТІНТ ім. Б.І. Веркіна НАН України моніторинг якості організації навчання в аспірантурі проводився шляхом анкетування протягом березня-квітня 2021 року з застосуванням електронної форми. Учасниками анкетування були випускники аспірантури ФТІНТ за період 2007- 2018 рр, всього 18 осіб. Участь у опитуванні прийняли випускники спеціальностей:

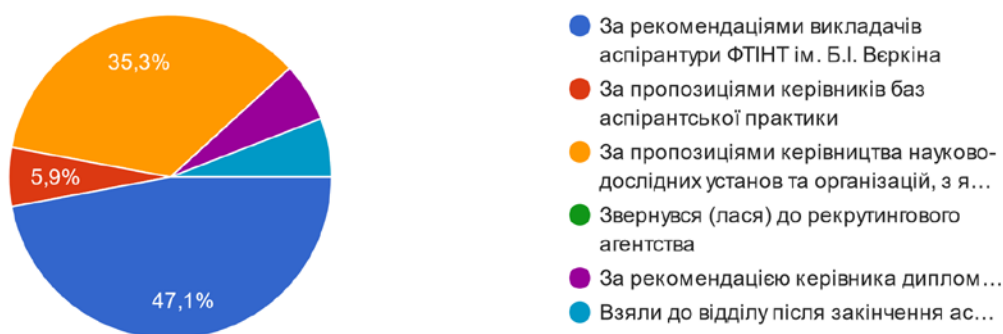
- 1) Фізика низьких температур - 5
- 2) Теоретична фізика - 3
- 3) Фізика твердого тіла - 8
- 4) Надпровідність - 1
- 5) Математика - 1

З них 94,1% осіб працюють, або працювали за вказаними спеціальностями.

Відповіді на питання «Як Ви знайшли своє перше робоче місце?» розподілилися наступним чином: майже половина випускників (47,1%) знайшли роботу за рекомендаціями викладачів аспірантури ФТІНТ, 35,3% - за пропозиціями керівництва науково-дослідних установ та організацій, з якими аспіранти реалізовували спільні наукові проекти.

Як Ви знайшли своє перше робоче місце?

17 ответов

Лише 11,8% випускників мали труднощі при пошуку роботи за спеціальністю, всі з них основною проблемою при пошуку роботи зазначають низький рівень заробітної платні для фахівця його рівня.

Анкета для опитування випускників третього рівня вищої освіти (аспірантури) ФТІНТ ім. Б.І. Веркіна включала 31 питання, на кожне питання можна було дати відповідь за чотирьохбальною шкалою, де: «1» –ні, «2» - скоріше ні, «3» - скоріше так, «4» – так. Анкетування було анонімне.

Результати опитування наведені в таблиці:

№	Питання	Так	Скоріше так	Скоріше ні	Ні
1	Актуальність та сучасність дисциплін, що Вам викладали	11	5	-	1
2	Відповідність обраній ОНП переліку та змісту навчальних дисциплін	11	5	-	1
3	Корисність ОНП для дисертаційної роботи	10	6	-	1
4	Якість освітнього процесу була забезпечена відповідним рівнем викладача	14	4		
5	Методи та форми, що застосовували викладачі, сприяла підвищенню компетентності	12	4	-	1
6	Були зрозумілі критерії оцінювання	15	2	-	-
7	Вчасне інформування про критерії, час, порядок та форми проведення атестації	15	3	-	-
8	Об'єктивність оцінювання	14	4	-	-
9	Обізнаність щодо процедур оскарження спірних ситуацій оцінювання, перескладання підсумкового контролю та оскарження результатів навчання	11	5	1	1

10	Ознайомлення із політикою академічної доброчесності у ФТІНТ ім. Б.І.Веркіна	15	1	-	2
11	Проведення викладачами консультацій та надання допомоги в опануванні навчальних дисциплін при зверненні	13	3	-	1
12	Наявність зворотного зв'язку із викладачами і отримання порад щодо навчання	13	4	-	1
13	Підтримка у вирішенні навчальних та організаційних питань з боку відділів до якого прикріплений аспірант	14	1	2	-
14	Підтримка у вирішенні навчальних та організаційних питань з боку інших відділів інституту)	9	6	2	1
15	Задоволеність рівнем організації відділом аспірантури і докторантури підготовки здобувачів (збори, розклад, вибір дисциплін, інформування, документальний супровід, реагування на запити тощо)	13	4	1	-
16	Обізнаність про діяльність та канали зв'язку з представниками ради молодих вчених	12	4	1	1
17	Рада молодих вчених університету сприяє професійному зростанню наукової молоді, надає підтримку у науково-дослідній діяльності, навчанні, ініціативах, обміні досвідом тощо	10	6	-	2
18	Постійне залучення здобувачів до	7	4	3	4

	моніторингу, перегляду, постійного поліпшення якості ОНП				
19	ФТІНТ ім. Б.І.Веркіна надає комфортні та безпечні умови навчання	13	3	-	2
20	Дотримання прав та свобод особистості (релігійні, статусні, гендерні, етнічні тощо)	15	2	1	-
21	Можливість скористатися процедурами захисту у разі виникнення небезпечної ситуації (прояву насильства, дискримінації, сексуальних домагань, корупції)	12	3	-	2
22	Задоволеність навчально-методичним забезпеченням навчальної та наукової діяльності	9	7	1	1
23	Задоволеність забезпеченням інформаційними ресурсами (електронний архів бібліотеки, доступом до науково-метричних баз даних Scopus, Web of science)	9	6	2	1
24	Можливість користуватися потрібним обладнанням, обчислювальними центрами, коли мені це було потрібно	11	4	-	2
25	Можливість вільного вибору навчальних дисциплін	4	6	1	7
26	Корисність вибіркових дисциплін для дисертаційної роботи	6	8	1	2
27	Доступ до інформації та можливість взяти участь у програмах академічної мобільності	7	8	-	2
28	Можливість отримати додаткові освітні послуги в Інституті	10	5	1	2

	(факультативне вивчення навчальних дисциплін, курси лекцій провідних вчених, семінари, круглі столи, тренінги, практики тощо)				
29	Задоволеність рівнем практичної складової підготовки (наукової та педагогічної практики) в аспірантурі за обраною ОНП	11	5	-	1
30	Самостійна робота викликає зацікавленість у матеріалі, поглиблення знань, надає розуміння важливості значення матеріалу	11	6	-	1
31	Самостійна робота за навчальними дисциплінами допомагає у вирішенні задач наукового дослідження	11	5	-	1
32	Достатність часу, відведеного у навчальному плані на опанування змістовного матеріалу навчальних дисциплін	10	5	2	-
33	Достатність позааудиторного часу для виконання завдань самостійної роботи за навчальними дисциплінами	10	5	2	-
34	Задоволеність розподілом часу на освітню та наукову складові підготовки	11	6	-	1
35	Оптимальність навчального навантаження за ОНП	10	6	1	-
36	Задоволеність процедурами вибору, погодження, уточнення, зміною назви дисертації в процесі підготовки в аспірантурі	16	2	-	-
37	Можливість обговорення та	17	1	-	-

	оприлюднення отриманих наукових результатів через участь у конференціях та семінарах, що проводяться у ФТІНТ ім. Б.І.Веркіна				
38	Можливість залучення до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на міжнародних конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо	17	2	1	-
40	Можливість участі у науково-дослідних темах, які ведуться у ФТІНТ ім. Б.І.Веркіна	14	4	-	-
41	Задоволеність рівнем наукового керівництва: повнота і частота наукових консультацій, обговорення результатів та ходу дисертаційного дослідження, ставлення з боку наукового керівника до аспіранта тощо	17	1	-	-
42	Тема дисертаційної роботи входить до сфери наукових інтересів наукового керівника	17	1	-	-
43	Задоволеність організацією та процедурою проведення щосеместрово звітування аспірантів щодо виконання індивідуального плану аспіранта у відділі	14	4	-	-
44	Отримання необхідних загальних і наукових компетентностей та актуальних професійних навичок	11	6	1	-
45	Навчання допомогло почуватися	8	9	-	1

	впевнено у сучасних питаннях науки та освіти				
46	Відчуття готовності бути науковцем	11	5	-	1
47	Загальна задоволеність навчанням за ОНП	11	6	1	-

Анкетування показало, що в цілому випускники аспірантури ФТІНТ задоволені навчанням, 11 випускників (61%) повністю задоволені якістю навчання в аспірантурі, 6 учасників опитування (33%) скоріш задоволені, один (6%) скоріше незадоволений.

Серед пропозицій випускників: позитивно зазначається підвищення якості аудиторій ФТІНТ за останні роки.

Питання щодо вибіркового дисциплін, академічної мобільності, доступу до інформаційних баз та незрозумілість механізмів забезпечення академічної доброчесності зазначають аспіранти до 2010 р. випуску, оскільки тоді дійсно ці проблеми в освітніх програмах не розглядалися. Також тоді не було налагоджено процес корегування освітніх програм зі залученням аспірантів та випускників аспірантури ФТІНТ, Інститут та Академія не забезпечували доступу до інформаційних баз. Вільний вибір аспірантом навчальних дисциплін реалізовано тільки починаючи з 2017 року.

Підводячи підсумки опитування випускників, необхідно зазначити, що є певні можливості щодо удосконалення та покращання якості організації навчального процесу в аспірантурі ФТІНТ ім. Б.І. Веркіна НАН України, з цією метою пропонується вжити наступні заходи:

1. Стимулювати можливість отримати додаткові освітні послуги в Інституті за рахунок факультативного вивчення навчальних дисциплін, запису та он-лайн трансляції курсів лекцій провідних вчених, і т.ін.

2. Провести заходи щодо популяризації академічної доброчесності серед випускників аспірантури, інформувати молодих вчених про роботу в Інституті комісії з питань академічної доброчесності та роз'яснити механізм врегулювання конфліктів в Інституті.

3. Інституту потрібно провести заходи щодо інформування молодих вчених про можливість стажування у міжнародних наукових закладах та участі у програмах постдоків.

4. Необхідне покращання стану матеріально-технічного та інформаційно-методичного забезпечення лабораторій Інституту.